גוזלה קיימא · מייב להחזירה: **והא אבנט דגוזלה קיימא הוא** · ועליו נסמיך תקנה שבימי רבי שלא להחזירו: **ועל המריש** · מסכת ניטין מרים קורה: **משום פסידא דבירה שויוה רבנן כדליפא** · ומיהו דמי בעי לאהדורי הואיל וגוזלה קיימא בבירה: **משלם חומש ופחת**

(נ) **ניזוקים** · כל מה שנטל ממנה ומה שהשביחה: **גוזלה תורם בשניהם** · כמות שהיה עכשיו ריקנים יחזירנה והדר משלם דמי גיזות ועובר כמו שהיה בשעת הגזלה ולא שכח הגיזה שהשביחה לגלן ולא שכח הולד ללא קיים רבי יהודה לעיל דמים שבשעת הגזילה לעולם: **רומים חומה בלילו היא שומת גלגלו בכסף** · משעת הגזלה ומשלם דמים כשעת הגזילה ולקמן מפרש במתי פליגי ר' יהודה ור"ש: **קנסא קנים** · שלא יהא חוטף ונכסר בגזילה ליטול את השבח: **ונפקא מינה** · לריכא דלא השביחה שלא כחשה כי לתורת חומה משום דשיוי במקומו עומד כחשה גמי הדר כדליפא השתא, ולקמן מפרש משום קנסא הוא ושיוי קני, משלם כדמעיקר (ריכה לריכא קנסא ה"נ ליכא שיוי ומשלם כמעיקרא): **והזקיקם** · לתשלומי לגריעותא והייט כחשה: **כעבדים חומר לו הרי שלך לפניך** · דטבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה בשיבה ולהיות ברשותו: **דמי למרו** · כדמעיקרא ולא"ם דמשתא שוי טפי לגריכים למר לחדום: **וכחש קנסא קנ קנים** · כמתני', וכלכך דלמו גזלן הוא ולאו חוטף הוא לו קנים דהא שוגג הוא: **מדלפיך רב** · לקמן בפרקין (דף לו:): **בשוגג** · כגון לוקח שלקח מגזלן והשביחה ולא ידע שהיא גזולה: **מן המחוברין** · מכלכים בני חורין ולא מכלכים משועבדים: **פירות ושבח פירות** · תנן במסכת ניטין (דף מח:) לין מוליחין לחליצת פירות ולשבח קרקעות מכלכים משועבדים מפני תקון העולם הפסד לקוחות לחליצת פירות ושבח קרקעו' מפרש להו בגמ' לוחזין (ב"מ ד' יד:): **גט חוב** · שטר חוב: **עליו בו מחריות** · שלא שיעבד לו לוה בשעת הלוחה את נכסיו ולא כתב לו 'כל נכסי לחבירך לך לפרוע מלוה זה': **נאמו סופר הוא** · ואינו גובה מנכסי משועבדים ולא מחריגן לין לך לדם המלוה מעוחיו בלא שעבוד נכסי לוה והסופר טעה ולא כתב בו מחריות' לגלן דוקא חזקין בשטר: **רבי מאיר** · בגמ' לוחזין (שם דף יב:) מלא שטרי חוב לין בהן מחריות נכסים יחזיר לפי שלין ב"ד נפרעין מהן: **בשאול גובה** · הלוקח חוזר על הגזלן שהגזל בא ועומד שהרי הגזלן שמכרה לו מחריות גובה

כאן בגזילה קיימת · תימה רועים מאי גזלה קיימת ליכא ור"ל דלחיירי ברועה בהמה של לחרים וגנב מהן גיזה וחלב ולאו משום דחשוד להטעות בשדות של לחרים דכיון שלין לדם חומה ולא לו כדלמר בפרק קמא, דבבא מליעא (דף סה:):

***משלם** דמי פרה הטומדת לילד · (ד) **ולכל שכח** משעת גזלה עד שעלד [א] לגזלן: **חמשה** גוכין מן המחוברים · תפ"ג דתנא מניינא תנא ושייר הכא דתנן בהגיזקין (ניטין דף מה: ושם כ:) לין מוליחין למזון החכמ והבנות מכלכים משועבדים מפני תיקון העולם והכא נמי שייר המקבל עליו לזון בן חמתו וכח חמתו וגמ שוין שלין בו לחרים ומכלו קנסא לשמואל דלמר בפ"ק דב"מ (דף יג·) לומר היה ר"מ שכר חוב שלין בו לחרים נכסים לין גובה לה מכלכים משועבדים ולא מבני חורין וכלו משמע דגבי מבני חורין ומיהו בללו הכי לימוחב שמואל הכא מבריימא לחריני ויש לדחות דשמואל הוא מפרש שלין בו לחרים היינו שמפורש שלה קבל עליו לחרים והא דמוקי לה הכא כר"מ משום דלכולהו כוותיה לחניה:

מאן שמעת ליה דלמר לחרים לאו מטעות סופר כו' · ות"ח [ב] בללו הלי טעמא ה"מ למפרך מלן שמעת ליה דקנים ר"מ וה"מ דבשוגג קנים ולו לא הוה לריך לאחויי ברייתא דלה מבני דהכיזקין (ניטין דף מה: ושם) דלין מוליחין לחליצת פירות ו"ל דמכח זה לא ה"מ לאוחוכי לחניא כר"מ דהא רבי יהודה נמי מלינן למימר דקנים לרב זביד לחמר דלרבי יהודה שבח גבי הגזילה הוי דגזל מע"ג דנסחנים ע"י כגון שנטענה לו בתעבדה לגלן גזלן והלי שבח שהשבים הלוקח הייט נמי שבח שעל גבי הגזלה ויקנום בו ר' יהודה כמו בהניח לקמן (ע"ב) לרב זביד ותפ"ג דכי נוקי לה נמי כרבי יהודה לכתי מלי לאוחוכי דהשתא ר' יהודה דלא קנים ליה טולי הלי קנים בשבח זה שע"ג קרקע ר"מ דקנים טפי לה כ"ש מכל מקום טפי ניחא ליה לאוחוכי מר' מחיר גופיה ר"ש:

***דארתא** בעל לרעה ושקיל לרעה ובשתא ת"מ בשוגג נמי קנים · ה"מ לשנויי דבשבח היחר על היליחה מיירי דהשתא לא הוה קנס דכיון דקרקע לין בגזלה ברשותיה דמריה לשבחיה ולא דמי למטלטלי ותפילו לשמואל דלמר בפ"ק דב"מ (דף יה: ושם) לוקח מגזלן ליה ליה שבחא ליכא לאוקמי כגון שקנו מידו כדלמר התם הלא דבלאו הכי מצי שפיר [ג] לבל ליכא למימר דסתם שבח מכל דין כגנד היליחה בין מה שיחר על היליחה להא התם גבי פלוגתא דרב ושמואל במוכר שדה לחבירו ונמלחת שהיחה שלו דלר"מ לפי' יליחה מגזל ליה משום דקנים ת"ש ים לחלק דהתם מיירי בלא ידע שהיא גזולה דבשוגג כי הלי לא קנים: דילמא

[א] תוס' ד"ה מלנו דמי כו' ואע"ם כו' לגזלן (בשום קו על תיכת לגזלן) · כ"ב לגזלן כ"ל דלא כר"ת: [ב] ד"ה מלן כו' ואע"ם כו' . כ"ב לגל לברמב"ם ניחא דס"ל דוקא לאחר יאוש ולקוחה אין לה כלום ואין יאוש קונה אלן ומכ"ל ק"ב ב ו"ק ת"ם לגזוע כו' ואוקי לשיטחייהו (ועבהגר"א סימן שכ"ד ס"ק ל"): [ג] ד"ה דאחת כו' . כ"ב לגל ליכא למימר כו' . כ"ב לגל ברי"ף והרמב"ם מפרשים הכל בשבחת דממילא ונימא דסתם שבח משמע כל השבח ולכן לא פריך ל"ש משום דלחידים לא קני אלא לאחר יאוש בשבחת דממילא כ"ל:

יח ב מיי' ופמג שם טור ש"ע ח"מ שעב סעי' ה: יט ב מיי' ופמג שם סעי' ג: יש ב מיי' פכ"ג מהלי גזילה ואבידה הלכה ח"מ סי' שעב סעי' ג: ו ופמג עמין עוש"ע ח"מ סי' שעב סעי' ג: כ ד מיי' פ"ע מהלכות גזילה ואבידה הלכה ח"מ סי' שעב סעי' ג: [עיין למתני' דף נב:]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' תיר הגזל רחל וגזזה וילדה כ"ל ומיכח פרס נמחק: (ב) שם במקומו עומד · בע"ז מז ע"ח מפעע דילדה לא מקרי שיוי כלל · (ומהמלר מהר): (ג) רש"י ד"ה מפלם לוחם ולח ניזוקים והח ולדוחים כל כו' כ"ל : (ד) תוד"ה מפלם כו' וכל שכמי וכ"כ בהמלר"י וע"ם שפלהיך :

הגהות הגר"א

(א) תוס' ד"ה מפלם כו' לגזלן (בשום קו על תיכת לגזלן) · כ"ב לגזלן כ"ל דלא כר"ת: [ב] ד"ה מלן כו' ואע"ם כו' . כ"ב לגל להרמב"ם ניחא דס"ל דוקא לאחר יאוש ולקוחה אין לה כלום ואין יאוש קונה אלן ומכ"ל ק"ב ב ו"ק ת"ם לגזוע כו' ואוקי לשיטחייהו (ועבהגר"א סימן שכ"ד ס"ק ל"): [ג] ד"ה דאחת כו' . כ"ב לגל ליכא למימר כו' . כ"ב לגל ברי"ף והרמב"ם מפרשים הכל בשבחת דממילא ונימא דסתם שבח משמע כל השבח ולכן לא פריך ל"ש משום דלחידים לא קני אלא לאחר יאוש בשבחת דממילא כ"ל:

שייך לע"ב

לעיל סו: ניטין נה. [עיזיות פ"ד מ"ט]

ב"מ מג: ע"ש

לקמן מג: ב"מ קי:

רש"י מוסק זס

לקמן קי: וב"ב

גיטין ל: בחמה

לקמן קי: וב"ב

[שם וב"ב קסט:]

כתובות נה: